

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973)

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE

A R R E S T

Nr. 136.534 van 21 oktober 2004

A. 110.311/XIII-2393

In zake: **de naamloze vennootschap HADES,**
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Bernard DELTOUR, advocaat,
Keizerslaan 3
1000 Brussel,

tegen:

het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
vertegenwoordigd door zijn Regering,

dat woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Philippe COENRAETS, advocaat,
F. D. Rooseveltlaan 84/3
1050 Brussel.

Tussenkommende partijen:

1. de gemeente Anderlecht,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Philippe COENRAETS, advocaat,
F. D. Rooseveltlaan 84/3
1050 Brussel,

2. DEROUBAIX Francine,

3. RIGBY Alison,
die beiden woonplaats hebben gekozen bij
Mr. Jacques SAMBON, advocaat,
Wijnheuvelenstraat 227
1030 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, XIIIe KAMER,

Gezien het op 14 september 2001 ingediende verzoekschrift,
waarbij de naamloze vennootschap HADES de nietigverklaring vordert van het
besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 12 juli 2001 "houdende

weigering van de milieuvergunning (uitbreiding) voor de exploitatie van een industriële wasserij, Luitenant Liedelstraat 46 te 1070 Brussel".

Gelet op arrest nr. 101.715 van 10 december 2001, waarbij de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling wordt afgewezen;

Gelet op de kennisgeving van het arrest aan de partijen,

Gezien het verzoek tot voortzetting van de procedure, ingediend op 24 januari 2002 door de verzoekende partij;

Gezien de op 28 februari en op 25 april 2002 ingediende verzoekschriften, waarbij de gemeente Anderlecht, Francine DEROUBAIX en Alison RIGBY vragen als tussenkomende partijen te mogen optreden;

Gelet op de beschikkingen van 28 maart en 6 mei 2002, waarbij die tussenkomsten worden toegestaan;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien de memories van tussenkomst;

Gezien het verslag van de heer NIKIS, auditeur bij de Raad van State, opgemaakt op basis van artikel 12 van de algemene procedureregeling;

Gelet op de beschikking van 28 mei 2003, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 23 oktober 2003, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 20 november 2003;

Gehoord het verslag van mevr. GUFFENS, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. Damien VERHOEVEN, loco Mr. Bernard DELTOUR, advocaat, die voor de verzoekende partij verschijnt, van Mr. Christophe LEPINOIS, loco Mr. Philippe COENRAETS, advocaat, die voor de verwerende partij en de eerste tussenkomende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer NIKIS, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende gegevens dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep:

1. Op 2 april 1981 geeft de bestendige deputatie van de provincieraad van Brabant aan de NV HADES een vergunning af voor de exploitatie van een wasserij, die uit de volgende inrichtingen bestaat:

- twee stoomketels;
- 80 elektromotoren met een vermogen van 0,2 tot 20 pk die luchtcompressoren, pompen, wasmachines, enz. (totaal vermogen van 310 kW) aandrijven;
- een werkplaats voor de herstelling en het onderhoud van motorvoertuigen;
- een garage voor 12 motorvoertuigen;
- een opslagplaats waar 8.000 liter stookolie in twee ingegraven tanks opgeslagen zijn;
- een opslagplaats waar 13.500 liter zware stookolie en 11.500 liter lichte stookolie opgeslagen zijn in vier vaste metalen tanks die in een lokaal geplaatst zijn.

De vergunning wordt uitgereikt voor dertig jaar en verstrijkt op 1 april 2011.

2. Op 16 april 1993 kent het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan de verzoekende vennootschap een vergunning toe voor een grondwaterwinplaats met een debiet van 92 m³ per dag. Op 5 mei 1999 kent diezelfde overheid een vergunning toe voor het in bedrijf stellen van een derde put met een totaal debiet van 140 m³ per dag.

3. Op 9 januari 1995 geeft het Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM) een vergunning af voor een duur die verstrijkt op 1 april 2011, waarbij de

vergunning van 2 april 1981 wordt gewijzigd. Bij deze vergunning worden de voorwaarden voor lozing van afvalwater bepaald.

4. Op 6 december 1999 geeft het BIM een tweede vergunning af voor een duur die verstrijkt op 1 april 2011, waarbij de oorspronkelijke vergunning wordt gewijzigd. Bij deze vergunning worden de volgende inrichtingen toegestaan:

- onderhoud van voertuigen van de vennootschap en kleine herstellingen (klasse 1B) (rubriek 14);
- wasserijen met een totaal vermogen van 310 kW (klasse 1B) (rubriek 26);
- twee waterwinningsputten (klasse 1B) (rubriek 64);
- opslagplaats met 200 liter afvaloliën (klasse 2) (rubriek 83);
- twee niet ingegraven stookolietanks met een vermogen van 3.000 en 5.000 liter (klasse 2) (rubriek 94);
- opslagplaats voor gevaarlijke stoffen (klasse 1B) (rubriek 133), namelijk natriumsilicaat (1.200 liter), azijnzuur (400 liter), natriumhypochloriet (400 liter), natriumbisulfiet (400 liter), waterstofperoxide (60 liter), sericol (ontvlekkingsmiddel - 200 liter), silex (detergent - 1.000 kg), isopropylalcohol (200 liter);
- statische transformator met een vermogen van 250 kVa (klasse 2) (rubriek 161).

Deze vergunning wordt op 31 maart 2000 door het milieucollege vernietigd wat de rubrieken 64, 83, 133 en 161 betreft. Ze wordt voor het overige bevestigd.

5. Op 29 mei 2000 dient de verzoekende vennootschap bij het BIM een vergunningsaanvraag in voor wat zij "uitbreiding of verandering van inrichtingen" en "het voortzetten van de exploitatie van inrichtingen die in een nieuwe klasse ingedeeld zijn" noemt.

Deze aanvraag strekt ertoe een vergunning te verkrijgen voor het in bedrijf stellen van de volgende inrichtingen:

- rubriek 12 : een inrichting voor het wassen van voertuigen (klasse 2);
- rubriek 62, a) : twee grondwaterwinningen met een debiet van 140 m³ per dag (klasse 1B);
- rubriek 80, a) : een opslagplaats voor afvaloliën (klasse 3);
- rubriek 88, 3°, b) : een bovengrondse tank met 3.000 liter stookolie en twee bovengrondse tanks met 5.000 liter stookolie (klasse 2);

- rubriek 101, a) : werkplaatsen voor metaalbewerking waarbij de aard van de metalen niet wordt gewijzigd en zonder warmtebehandeling en met een drijfkracht van 3 kW (klasse 2);
- rubriek 121, b) : een opslagplaats voor gevaarlijke stoffen of bereidingen (klasse 2), namelijk natriumsilicaat (1.750 kilogram), azijnzuur (420 liter), natriumhypochloriet (420 liter), natriumbisulfiet (420 liter), waterstofperoxide (60 liter), sericol (ontvlekkingsmiddel - 210 liter), silex (detergent - 1.000 kg), isopropylalcohol (50 liter), detergent voor de zone waar de voertuigen worden gewassen (50 liter), ostat (140 kg);
- rubriek 132, a) : een verkoelings- en koelinrichting (klasse 3);
- rubriek 142, a) : een opslagplaats voor textiel en textielartikelen, met een voor opslag bestemde totale oppervlakte van 310 m³ (klasse 2);
- rubriek 143 : een werkplaats voor de herstelling van textiel met 15 machines met een totale drijfkracht van 9,54 kW (klasse 2);
- rubriek 148, a) : statische transformatoren met een vermogen van 250 kVA (klasse 3);
- rubriek 152, a) : een openluchtparkeerterrein met plaats voor 16 vrachtwagens en 4 voertuigen (klasse 2).

6. Op 9 november 2000 kent het BIM de gevraagde vergunning toe voor de duur van drie jaar. Het Instituut preciseert dat "wegens de hinder het bedrijf zich zal moeten vestigen in een gebied dat meer geschikt is voor dit soort van industriële activiteit".

7. Naar aanleiding van beroepen ingesteld door de verzoekende partij en drie omwonenden geeft het milieucollege op 2 maart 2001 de aangevraagde vergunning af voor een termijn die verstrijkt op 1 april 2011.

8. Naar aanleiding van beroepen ingesteld door de gemeente Anderlecht en door personen die in de buurt van de inrichting wonen, stelt de Brusselse Hoofdstedelijke Regering op 12 juli 2001 de bestreden handeling. Bij dit besluit wordt de vergunning vernietigd die het milieucollege heeft afgegeven, wordt de milieuvergunning geweigerd en wordt aan de verzoekende vennootschap een

termijn van een jaar toegekend om de plaatsen in hun oorspronkelijke staat te herstellen. Het besluit, dat de bestreden handeling vormt, is gemotiveerd als volgt:

" 3. Ten gronde

3.1.

De overheid die een uitspraak doet over een milieuvergunningsaanvraag moet nagaan of de inrichting verenigbaar is met de voorschriften van de plannen van aanleg (Raad van State, 7^e kamer, arrest nr. 56.358 van 17 november 1995 in APM, 1996, blz. 185; Raad van State, arrest nr. 53.139 van 4 mei 1995, in De Gemeente, 1996-3, blz. 165).

Het lijkt immers geen twijfel dat de overheid die bevoegd is voor leefmilieu zich moet richten naar de regelgeving inzake stedenbouw en bijgevolg uit dat oogpunt moet nagaan of het geplande project beantwoordt aan de vereisten van die regelgeving.

In het onderhavige geval ligt de inrichting volgens het gewestelijk bestemmingsplan (GBP), zoals goedgekeurd bij het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering d.d. 3 mei 2001, in een woongebied.

Het GBP (punt 2) bepaalt het volgende:

" 2.1. Deze gebieden zijn bestemd voor huisvesting.

2.2. Deze gebieden kunnen eveneens worden bestemd voor voorzieningen van collectief belang of van openbare diensten, alsmede voor productieactiviteiten waarvan de vloeroppervlakte van al die functies samen, per onroerend goed, niet groter is dan 250 m². Die oppervlakte wordt op 1.000 m² gebracht voor school-, culturele, sport-, sociale en gezondheidsvoorzieningen.

(...)

De vloeroppervlakte voor productieactiviteiten en de kantooroppervlakte mogen, per gebouw, tot 500m² worden vergroot op voorwaarde dat :

1° die vergroting naar behoren met sociale en economische redenen is omkleed;

2° de plaatselijke omstandigheden die vergroting mogelijk maken zonder de hoofdfunctie van het gebied in het gedrang te brengen ;

3° de handelingen en werken aan de speciale regelen van openbaarmaking werden onderworpen.

(...)

2.5. Algemene voorwaarden voor alle bestemmingen bedoeld in de voorschriften 2.1 tot 2.4

(...)

3° de aard van de activiteiten is verenigbaar met de huisvesting;

4° de continuïteit van de huisvesting is verzekerd."

De vennootschap HADES is een vennootschap van industriële aard. Industriële activiteiten worden beschouwd als productieactiviteiten die op bepaalde voorwaarden in woongebieden worden toegestaan.

De vloeroppervlakte van de gezamenlijke inrichting mag niet groter zijn dan 250m² per gebouw. Vergroting van de vloeroppervlakte tot 500m² per gebouw kan evenwel worden toegestaan, meer bepaald wanneer de plaatselijke omstandigheden die vergroting mogelijk maken zonder de hoofdfunctie van het gebied in het gedrang te brengen;

In casu wordt vastgesteld dat de milieuvergunning ook wordt aangevraagd voor een opslagplaats voor textiel met een oppervlakte van 310 m². De totale oppervlakte van het bedrijf bedraagt dus meer dan 250 m².

Opdat voor de exploitatie van zulke inrichtingen een vergunning mag worden afgegeven, moeten de plaatselijke omstandigheden die vergroting mogelijk maken zonder de hoofdfunctie van het gebied in het gedrang te brengen.

Het BIM heeft in zijn beslissing van 9 november 2000 geoordeeld dat het bedrijf dermate veel hinder zou veroorzaken voor de buurt, dat het niet bestaanbaar was met de woonbestemming van de buurt. (Het) heeft bijgevolg het bedrijf verplicht zich elders te vestigen, in een gebied dat geschikter is voor dat soort industriële activiteit.

Ook omwonenden (zie 3.3) hebben laten weten dat dit bedrijf de oorzaak was van heel wat hinder.

Daaruit valt af te leiden dat de voorwaarden gesteld in het GBP voor een oppervlaktevergroting in casu niet vervuld zijn.

Daarenboven bepaalt voorschrift 0.11 van het GBP het volgende:

" De uitbating van de installaties waarvoor een milieuvergunning vereist is en die noodzakelijk zijn voor een bestemming die niet overeenstemt met de voorschriften van het plan, mag voortgezet worden overeenkomstig de verkregen vergunning.

De vergunning kan worden verlengd, hernieuwd of gewijzigd met inachtneming van de reglementering betreffende de milieuvergunning."

Er dient op gewezen te worden dat het in dit geval niet gaat om een verlenging, vernieuwing of wijziging van een bestaande milieuvergunning. Het gaat om een nieuwe milieuvergunningsaanvraag voor inrichtingen waarvoor voordien geen soortgelijke vergunning bestond.

Deze bepaling is bijgevolg niet van toepassing.

Zelfs in de veronderstelling dat de plaatselijke omstandigheden een oppervlaktevergroting tot meer dan 250 m² mogelijk maken, bestaat een andere voorwaarde voor de toekenning van de vergunning erin dat de aard van de activiteiten verenigbaar is met de huisvesting (2.5, 3^e). Dat is hier niet het geval (zie 3.3).

3.2

De doelstellingen van de regeling inzake milieuvergunningen, en dus van de overheid die uitspraak doet over een aanvraag of een beroep inzake milieuvergunningen, staan in artikel 2 van de ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen: "Deze ordonnantie wil de bescherming waarborgen tegen elke vorm van gevaar, hinder of ongemak die een inrichting of een activiteit, rechtstreeks of indirect, zou kunnen veroorzaken ten opzichte van het leefmilieu, de gezondheid en de veiligheid van de bevolking, met inbegrip van elke persoon die zich binnen de ruimte van de inrichting bevindt, zonder er als werknemer beschermd te kunnen zijn."

Uit de bezwaren uitgebracht tijdens het openbaar onderzoek blijkt dat de bureaus de volgende hinder ondergaan:

- onveiligheidsgevoel (voornamelijk wegens de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen);
- lawaai;
- geurhinder;
- dampgordijnen ter hoogte van de woningen;
- stofdeeltjes en textielpuizen die terechtkomen in de tuinen;
- hinder op de wegen door het verkeer.

De buurtbewoners hebben in hun beroepen en tijdens het hoorgesprek de nadruk gelegd op de talrijke ongemakken die ze ondervinden door de activiteiten van de vennootschap HADES, en deze nader omschreven.

3.3

Uit de informatie die terug te vinden is in het administratief dossier, blijkt dat de exploitatievoorwaarden gesteld in de milieuvergunning onvoldoende worden vervuld om hinder te voorkomen.

De hinder die de buurtbewoners ondergaan, staat immers vast:

1. Luchtvervuiling

Artikel 1, B, 2°, 1, van de vergunning die op 2 april 1981 door de bestendige deputatie van de provincieraad van Brabant is afgegeven, bepaalt het volgende: "Indien stoom, damp of emanaties die afgezogen of verwijderd worden overeenkomstig de bepalingen van artikel 148decies van het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming, in de lucht worden uitgestoten, worden ze op een dergelijke hoogte uitgestoten dat dit geen ongemakken oplevert voor de buurtbewoners".

De foto's die gevoegd zijn bij het beroep dat door mevr. Alison RIGBY bij het milieucollege is ingesteld, tonen duidelijk aan dat de stoom die door de machines van HADES uitgestoten wordt, zich verspreidt binnen de wijk begrensd door de Limbourglaan, de Veeweidestraat en de Luitenant Liedelstraat.

Het staat vast dat, ongeacht de exploitatievoorwaarde (sic), damp blijft hangen en deze buitenmatige hinder veroorzaakt voor de omwonenden.

Bovendien valt te betwijfelen dat de stoom in kwestie geurloos is, ook al gaat het niet om kunstmatig toegevoegde geuren; hij is immers afkomstig van het wassen/drogen van kleren en textiel.

2. De uitstoot van textielvezels en pluizen

De vennootschap HADES stelt in dat verband dat de droger ter hoogte van het dak uitgerust is met filters en roosters, een uitrusting die erkend is door het BIM. Het BIM bepaalt immers in de milieuvergunning (wijziging), die op 6 december 1999 is afgegeven en op 31 maart 2000 door het Milieucollege om procedurerechten vernietigd is, dat "de afvoer van de drogers voorzien moet zijn van een rooster, die de verspreiding van stukken weefsel moet verhinderen" (artikel 6, B.0).

Die exploitatievoorwaarden houden een resultaatsverbintenis in: de rooster vóór de afvoer van de droger moet de verspreiding van weefselresten voorkomen. Nergens wordt gezegd dat dat resultaat technisch haalbaar is.

Integendeel, de omwonenden hebben in casu aangetoond dat dat systeem niet doeltreffend is, door tijdens het hoorgesprek een staal van resten over te leggen die ze in hun tuin hadden opgeraapt.

3. Geluidshinder

In het milieu-effectrapport (zie blz. 3) staat dat de inrichting, wat de wijk betreft, geen aanzienlijke aanslag op de levenskwaliteit vormt. De exploitant heeft onlangs belangrijke lawaaibestrijdende aanpassingen doorgevoerd, om geluidshinder te beperken.

Op 26 februari 2001 heeft het BIM evenwel een aanmaning gestuurd naar de vennootschap HADES, nadat uit geluidsmetingen was gebleken dat de normen van het besluit van 2 juli 1998 betreffende de strijd tegen de geluids- en trillingenhinder voortgebracht door de ingedeelde inrichtingen, nog altijd overschreden werden.

Op 2 februari 2001 is bij mevr. DEROUBAIX thuis een controle uitgevoerd op basis van de normen bepaald in het besluit van 2 juli 1998. In een eerste verslag staat dat de gemeten specifieke geluidsniveaus onder de normen bepaald in het besluit van 2 juli 1998 liggen.

In een tweede verslag daarentegen staat dat uit de resultaten blijkt dat de waarden vastgesteld in het besluit van 2 juli 1998 overschreden zijn:

Gemeten specifiek geluidsniveau: van 45,4 tot 48,9 dB (A) in plaats van de toegestane 45 dB (A) in periode A.

Er dient op gewezen te worden dat die metingen verricht zijn nadat geluidsisolerende werkzaamheden waren uitgevoerd, inzonderheid het plaatsen van een geluiddempend scherm in de zomer van 2000, en de geluidsisolering van de emissies van de droger, de stoomtunnels en de muren van het ketelhuis.

Daaruit moet dan ook afgeleid worden dat er nog altijd geluidsoverlast bestaat, ondanks de geluidsisolerende werkzaamheden die door de vennootschap HADES zijn uitgevoerd.

4. Hinder op de weg

Ook verkeershinder wordt aangevoerd door de omwonenden: tijdelijk parkeren van karretjes voor het vervoeren van was aan de voorgevel van het gebouw in de Luitenant Liedelstraat nr. 52, parkeren van bestelwagens op de stoep vóór de firma HADES, verkeersopstopping als gevolg van de verschillende voertuigen die naar HADES rijden.

De firma HADES beweert harerzijds dat ze de voorwaarden bepaald in de bestaande milieuvergunning in acht neemt. Ze verwerpt de grieven van de omwonenden en verwijst daarbij naar de inhoud van de vergunning.

Gelet op het bovenstaande moet evenwel vastgesteld worden dat de exploitatievoorwaarden ontoereikend zijn om de hinder voor de omwonenden tot een aanvaardbaar niveau te beperken.

3.4

De inrichtingen waarop de onderhavige uitbreiding betrekking heeft veroorzaken een toename van de hinder voor de omwonenden, die onaanvaardbaar is gezien de stedenbouwkundige toestand (woongebied).

De milieuvergunningsaanvraag blijkt onverenigbaar te zijn met de bewoonbaarheid van de buurt en moet derhalve worden afgewezen";

Overwegende dat de verzoekende partij een eerste middel ontleent aan schending van de artikelen 7 en 65 van de ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen (OMV), van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, aan machtsoverschrijding en machtsafwending, en aan dwaling omtrent de feiten en het recht; dat ze in drie onderdelen betoogt dat, met uitzondering van de uitbreiding van het parkeerterrein - waar het gaat om een regularisatieaanvraag - en van de koelinrichting - die valt onder klasse 3 - de exploitatievergunning van 2 april 1981 geacht moet worden, al is het impliciet, te gelden voor alle andere rubrieken waarop haar vergunningsaanvraag betrekking heeft; dat ze aldus van oordeel is dat ze rechten geniet die bij deze eerste vergunning verkregen zijn, dat volgens haar deze vergunning betrekking had op het geheel van een onderneming, namelijk een feitelijke algemeenheid bestaande uit verschillende technische bestanddelen, die alle ressorteren onder een algemene rubriek van inrichtingen die ingedeeld zijn bij gevaarlijke, ongezonde of hinderlijke inrichtingen in de zin van het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming (ARAB), te weten rubriek 75 b: wasserij, zodat voor elk van de bestanddelen van deze algemeenheid de vergunning blijft gelden tot het verstrijken van de oorspronkelijke termijn; dat het onderwerp van de bestreden handeling volgens haar "erin bestaat dat (haar) het voordeel van definitief door haar verkregen vergunningen wordt ontnomen"; dat de verzoekende partij meer bepaald in een eerste onderdeel van oordeel is dat de verwerende partij zich niet zonder zich schuldig te maken aan machtsoverschrijding en machtsafwending, over het beroep van de buurtbewoners en van de gemeente Anderlecht kon buigen en een beslissing kon uitvaardigen waarbij ze de eerder door haar verkregen vergunningen opnieuw ter discussie stelt; dat ze in haar wederantwoord aanvoert dat bijna alle machines of opslagplaatsen die in de vergunningsaanvraag van 29 mei 2000 worden genoemd, in het bedrijf aanwezig waren toen in 1981 de exploitatievergunning is toegekend, en dat er geen sprake is geweest van de installatie van extra machines, maar enkel van krachtiger en veiliger machines, die in de plaats van de oude machines zijn gekomen; dat ze in een tweede onderdeel aanvoert dat de verwerende partij er niet onkundig van kon zijn dat alleen met toepassing van artikel 65 van de OMV een maatregel tot intrekking van de vergunningen die de verzoekende partij in haar bezit had in overweging kon worden genomen, en ze diende vast te stellen dat de bepaling in casu niet was toegepast; dat ze in een derde onderdeel aanvoert dat de verwerende partij haar weigeringsbeslissing niet kon motiveren met overwegingen aangaande de beweerd niet-inachtneming van de eerder toegekende vergunningen; dat ze in haar laatste memorie weer onderstreept dat niet betwist kan worden dat heel wat inrichtingen waarvoor een milieuvergunningsaanvraag is ingediend op 29 mei 2000, toegestaan waren bij de vergunning van 2 april 1981, op zijn minst impliciet, maar desalniettemin zeker, dat

"de vergunning om die gezamenlijke inrichtingen te exploiteren (bijgevolg) niet rechtmatig geweigerd kon worden" en dat "alleen de uitbreiding van het parkeerterrein in de open lucht, waarvoor in 1981 een vergunning was gegeven voor het parkeren van 12 voertuigen, wettigde dat de vergunningsaanvraag aangemerkt werd als een aanvraag tot "regularisatie" van de uitbreiding van de vergunde inrichting (de "wasserij" volgens de bewoordingen van de vergunning van 1981), op grond van het bepaalde van artikel 7, § 2, eerste lid, 1°, van de OMV"; dat ze aanvoert dat "het geen twijfel lijdt dat de bestreden handeling de vergunning van 2 april 1981 ter discussie stelt, al is het maar gedeeltelijk;

Overwegende evenwel dat het ARAB, dat in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van toepassing was tot de inwerkingtreding van de ordonnantie van 30 juli 1992 betreffende de milieuvergunning, een voorafgaande vergunning oplegde voor het oprichten, maken, verplaatsen, uitbreiden en veranderen van "inrichtingen" (artikelen 1, tweede lid, en 14); dat in het ARAB onder "inrichtingen" werd verstaan "de fabrieken, werkhuizen, werkplaatsen, magazijnen, opslagplaatsen, openluchtgroeven, machines, toestellen, enz., waarvan het bestaan, het in bedrijf nemen of het in werking stellen gevaarlijk kan zijn" (artikel 1, eerste lid); dat aldus in het ARAB geen sprake was van een impliciete vergunning zoals de verzoekende vennootschap ze opvat: indien voor de exploitatie van een wasserij een vergunning werd toegekend, moest na de afgifte ervan, voor het in gebruik nemen van een machine die in de indeling in klassen opgenomen was, zelfs als deze machine noodzakelijk was voor de exploitatie van de wasserij, een nieuwe vergunning worden afgegeven; dat evenzo, indien voor het in gebruik nemen van een machine in het kader van de exploitatie van een wasserij een vergunning opgelegd werd na de afgifte van de oorspronkelijke vergunning, overeenkomstig artikel 25 van het ARAB een nieuwe vergunning moest worden uitgereikt nadat de exploitant een vrijwillige aangifte had gedaan;

Overwegende dat de voormelde ordonnantie van 30 juli 1992 en vervolgens die van 5 juni 1997, die in de plaats ervan gekomen is, niets hebben veranderd, behalve de vervanging, in de Franse tekst, van de term "établissement" door de term "installation"; dat voor het in bedrijf stellen van elke inrichting die in de nomenclatuur wordt vermeld een voorafgaande vergunning nodig is; dat aldus in de ordonnanties evenmin het bestaan wordt erkend van impliciete vergunningen zoals de verzoekende partij ze opvat: een inrichting voor de opslag van textiel of van gevaarlijke stoffen, ook al is ze noodzakelijk voor de werking van een wasserij, vormt een inrichting die apart daarvan is ingedeeld en vereist een andere vergunning voor de werking ervan;

Overwegende dat de inrichtingen waarvoor de verzoekende vennootschap op 29 mei 2000 een vergunningsaanvraag heeft ingediend, behalve één, in klassen ondergebracht waren sinds de inwerkingtreding op 1 december 1993 van de ordonnantie van 30 juli 1992, gewijzigd bij de ordonnantie van 23 november 1993; dat de werkplaats voor de herstelling van textielartikelen in een klasse werd ondergebracht bij het besluit van 4 maart 1999; dat de exploitatie van zulke inrichtingen moest worden beschouwd als "het voortzetten van de uitbating van een niet aan een vergunning onderworpen inrichting die thans in een klasse is opgenomen" : dat krachtens artikel 7, § 1, tweede lid, zowel van de ordonnantie van 30 juli 1992 als van die van 5 juni 1997, de vergunning voor de voortzetting van de exploitatie van deze inrichting "uiterlijk binnen zes maanden na de inwerkingtreding van het besluit tot indeling van de inrichting aangevraagd (moest) worden"; dat voortzetting van de exploitatie van de ingedeelde inrichtingen na het verstrijken van deze termijn een overtreding vormde en alle latere vergunningsaanvragen moesten worden beschouwd als regularisatieaanvragen; dat dit dus het geval was met de vergunningsaanvraag die aanleiding heeft gegeven tot de bestreden weigering;

Overwegende dat de vergunning van 2 april 1981 niet op de helling wordt gezet door het bestreden besluit, dat alleen de aanvraag verwerpt die ertoe strekt regularisatievergunningen voor de exploitatie van verschillende inrichtingen te verkrijgen; dat die inrichtingen duidelijk niet beschouwd kunnen worden als een gewone vervanging van inrichtingen waarvoor de vergunning van 1981 gold; dat geen van de drie onderdelen van het eerste middel gegrond is;

Overwegende dat de verzoekende partij een tweede middel ontleent aan schending van artikel 103 van de ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen, van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van artikel 3 van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw, van voorschrift 0.11 van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering d.d. 3 mei 2001 tot goedkeuring van het gewestelijk bestemmingsplan, van het beginsel van behoorlijk bestuur, van het voorzichtigheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel, aan kennelijke dwaling omtrent de beoordeling en aan ontstentenis van een concreet onderzoek van het dossier; dat de verzoekende partij er in een eerste onderdeel op wijst dat de exploitatievergunning die op 2 april 1981 is afgegeven, geldt voor alle inrichtingen waarop de vergunningsaanvraag van 29 mei 2000 betrekking had, behalve voor wat betreft de koelinstallatie en de uitbreiding van het parkeerterrein; dat ze voorts betwist dat de hinder waarover de buurtbewoners klagen - namelijk de problemen van luchtvervuiling (waterdamp), de geurhinder, de

verspreiding van textielresten en pluizen, het lawaai dat de grenzen overschrijdt vastgesteld in het besluit van 2 juli 1998 betreffende de strijd tegen de geluids- en trillingenhinder voortgebracht door de ingedeelde inrichtingen, en de verkeersproblemen in de straat - afkomstig is van de inrichtingen waarvan de exploitatie niet is toegestaan bij de bestreden handeling; dat ze immers stelt dat "alleen de concrete vaststelling dat elk van de inrichtingen waarvoor de milieuvergunning was aangevraagd, daadwerkelijk onaanvaardbare hinder veroorzaakt voor de buurt, kon wettigen dat de gevraagde milieuvergunning geweigerd werd voor alle inrichtingen genoemd in de vergunningsaanvraag"; dat ze bovendien aanvoert "dat de verwerende partij nergens in de bestreden handeling heeft aangegeven in welk opzicht deze of gene van de bovengenoemde inrichtingen de oorzaak zou zijn van de hinder die de buurtbewoners zagezegd ondervinden"; dat ze in haar memorie van wederantwoord stelt dat "het betoog gehouden door de verwerende partij erop gericht is dat het recht van de bevoegde overheid wordt erkend om een vergunning in te trekken door een milieuvergunning te weigeren, die betrekking zou hebben op machines en opslagplaatsen die eerder, al was het impliciet, vergund zijn"; dat de verwerende partij volgens haar niet de verenigbaarheid heeft onderzocht van de inrichtingen genoemd in de vergunningsaanvraag van 29 mei 2000; dat ze opnieuw betwist dat de inrichtingen waarvoor een vergunning is geweigerd bij de bestreden handeling, de oorzaak zijn van de hinder die de burens beweerdelijk ondervinden; dat de verzoekende partij in een tweede onderdeel stelt dat de verwerende partij voorbijgaat aan de ware strekking van de aanvraag, die betrekking heeft op inrichtingen die reeds naar behoren vergund waren, al was het impliciet, bij de vergunning van 2 april 1981, met uitzondering van de aanvraag om uitbreiding van de parkeerplaats, en de aanvraag met betrekking tot de installatie van een luchtkoelinrichting; dat de bestreden handeling volgens haar wat dat betreft artikel 103 van de ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen schendt, dat bepaalt dat vergunningen die zijn toegekend vóór de inwerkingtreding van die ordonnantie blijven gelden gedurende de vastgestelde termijn, alsook voorschrift 0.11 van het GBP, dat bepaalt dat de exploitatie van de installaties waarvoor een milieuvergunning vereist is en die noodzakelijk zijn voor een bestemming die niet overeenstemt met de voorschriften van het plan, voortgezet mag worden overeenkomstig de verkregen vergunning en kan worden verlengd, vernieuwd of gewijzigd; dat ze er in haar memorie van wederantwoord op wijst dat "bijna alle onderdelen waarvoor een milieuvergunningsaanvraag is ingediend deel uitmaakten en altijd deel hebben uitgemaakt van de technische en geografische exploitatie-eenheid die de wasserij in casu vormt"; dat de verzoekende partij in een derde onderdeel aanvoert dat de scherpe kritiek van de buurtbewoners, die betrekking had op de exploitatie van haar bedrijf, niet als grondslag kon dienen voor de

aangevochten weigeringsbeslissing, aangezien de vergunningsaanvraag geen betrekking had op de exploitatie van het hele bedrijf, maar alleen op bepaalde neveninstallaties; dat volgens haar, "de verwerende partij de scherpe kritiek van de buurtbewoners diende te verwerpen voorzover deze betrekking had op de exploitatie van het bedrijf van de verzoekende partij, en niet op eventuele hinder veroorzaakt door de werking van de inrichtingen genoemd in de milieuvergunningsaanvraag van (29) mei 2000"; dat ze in haar memorie van wederantwoord beweert dat "de verwerende partij totaal voorbij is gegaan aan de door de verzoekende partij aangevoerde argumenten, en zich alleen heeft gebogen over de eenzijdige beweringen van de buurtbewoners, waarvan de juistheid in geen enkel stuk van het administratief dossier kan worden nagegaan"; dat de verzoekende partij in haar laatste memorie, aangaande het tweede onderdeel onderstreept dat voorschrift 0.11 van het GBP de voortgezette exploitatie toestaat van inrichtingen waarvoor reeds een milieuvergunning is afgegeven, wat in casu het geval is met bijna alle inrichtingen waarvoor de vergunningsaanvraag van 29 mei 2000 is ingediend; dat de verzoekende partij als pleidooi op de terechtzitting aanvoert dat het voorschrift slaat op de exploitatie van inrichtingen waarvoor een milieuvergunning "vereist" is, en die dus niet noodzakelijk reeds vergund zijn; dat ze, wat het eerste en het derde onderdeel betreft, stelt dat er grond is om het onderscheid te maken tussen de hinder van de inrichtingen die in het verleden op regelmatige wijze zijn vergund (dat wil zeggen volgens haar bijna alle inrichtingen), en de hinder veroorzaakt door de nieuwe inrichtingen, zo niet zou daarmee meer bepaald een premisse in het leven worden geroepen luidens welke iedere aanvraag van een milieuvergunning, ook al heeft ze betrekking op inrichtingen die de hinder veroorzaakt door de naar behoren vergunde activiteit niet kunnen verergeren, noodzakelijkerwijze afgewezen zou moeten worden indien gewoonweg wordt beweerd dat de hinder veroorzaakt door de eerder vergunde werkzaamheden, onverenigbaar is met de woonfunctie;

Overwegende, voorafgaandelijk, wat het tweede onderdeel betreft, dat zoals reeds uiteengezet is bij het onderzoek van het eerste middel, de vergunningsaanvraag die aanleiding heeft gegeven tot de bestreden weigeringsbeslissing, beschouwd moet worden als een regularisatieaanvraag, behalve wat de exploitatie van een parkeerterrein voor twintig voertuigen betreft; dat de verzoekende partij zich tevergeefs beroept op artikel 103 van de ordonnantie van 5 juni 1997, aangezien de exploitatievergunning die op 2 april 1981 is afgegeven niet bij de bestreden beslissing ter discussie is gesteld, bij welke beslissing alleen de aanvraag wordt verworpen tot het verkrijgen van regularisatievergunningen om verscheidene inrichtingen te exploiteren; dat voorschrift 0.11 van het GBP bovendien bepaalt dat "de uitbating van de installaties waarvoor een milieuvergunning vereist

is en die noodzakelijk zijn voor een bestemming die niet overeenstemt met de voorschriften van het plan, (voortgezet) mag (...) worden overeenkomstig de verkregen vergunning"; dat voor de toepassing van dit voorschrift vereist is dat de exploitatie op regelmatige wijze vergund is, wat in casu niet het geval is, daar het gaat om inrichtingen die ingedeeld zijn nadat ze in bedrijf zijn gesteld, en waarvoor niet binnen de wettelijke termijn een aanvraag tot voortzetting van de exploitatie is ingediend; dat iedere andere uitlegging van het bovengenoemde voorschrift stuit op de regel dat voor de activiteit van iedere inrichting vermeld in de nomenclatuur een vergunning of een voorafgaande aangifte vereist is, waarvan de ontstentenis bestraft wordt bij artikel 96, § 1, 2°, van de OMV; dat daaruit volgt dat het tweede onderdeel van het tweede middel niet gegrond is;

Overwegende, wat het eerste en het derde onderdeel van het middel betreft, dat eerst dient te worden nagegaan of de buurtbewoners daadwerkelijk hinder ondervinden, en of deze hinder onverenigbaar is met de woonfunctie van het gebied waarin de inrichting ligt die door de verzoekende partij wordt geëxploiteerd; dat de Raad van State wat dat betreft zijn beoordeling niet in de plaats mag stellen van die van de verwerende partij en alleen een sanctie kan verbinden aan kennelijke dwaling omtrent de beoordeling; dat er, op basis van het administratief dossier, geen grond is om aan te nemen dat de hinder waarover de buurtbewoners klagen niet zou overeenstemmen met de realiteit; dat de beoordeling van de verwerende partij, die die hinder onverenigbaar acht met de woonfunctie, niet kennelijk onredelijk lijkt; dat, wat dat betreft, uit de motivering van het besluit blijkt dat alle hinder op omstandige wijze onderzocht is, waarbij ook rekening is gehouden met het standpunt van de verzoekende partij, en dat de overheid er zich niet toe heeft bepaald louter en alleen de grieven aan te nemen die door de buurtbewoners zijn aangevoerd;

Overwegende dat de grieven die de buurtbewoners in de loop van de procedure van vergunningsaanvraag hebben geformuleerd, betrekking hebben op het feit dat de activiteiten van de wasserij in het algemeen onverenigbaar zijn met de woonfunctie, wegens de hinder die door die activiteiten wordt veroorzaakt: geurhinder afkomstig van het wassen en drogen van kleding en textiel, verspreiding van textielvezels en pluizen, overschrijding van de toegestane geluidsniveaus, verkeersproblemen in de straat waar de wasserij ligt; dat de overheid, wil ze de vergunningsaanvraag afwijzen op de grond dat de te regulariseren inrichtingen niet verenigbaar zijn met de woonfunctie, niet alleen de hinder veroorzaakt door die inrichtingen in aanmerking moet nemen, maar ook de hinder veroorzaakt door de inrichtingen die in het verleden op regelmatige wijze zijn vergund; dat immers de

gecumuleerde hinder in aanmerking moet worden genomen om na te gaan of de inrichting gezien de ongemakken ervan bestaambaar is met het gebied;

Overwegende weliswaar dat in de motieven van de bestreden handeling geen onderscheid wordt gemaakt naargelang van de vraag of de gelaakte hinder veroorzaakt wordt door de activiteiten die vergund zijn bij de vergunning van 2 april 1981, dan wel door de activiteiten die het onderwerp vormen van de regularisatieaanvraag; dat het besluit evenwel aangeeft dat "de inrichtingen waarop de onderhavige uitbreiding betrekking heeft, zorgen voor een toename van de hinder voor de buurtbewoners, die onaanvaardbaar is uit het oogpunt van de stedenbouwkundige situatie (woongebied)"; dat daaruit volgt dat het eerste en het derde onderdeel van het tweede middel niet gegrond zijn;

Overwegende dat de verzoekende partij een derde middel ontleent aan schending van de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen en van het beginsel van behoorlijk bestuur; dat ze tegen de bestreden akte inbrengt dat ze niet door de steller ervan is ondertekend, noch gedagtekend is; dat ze aanvoert dat het besluit dat haar ter kennis is gebracht, eigenlijk de ontwerpregeling is die de bevoegde minister ter goedkeuring aan de regering heeft voorgelegd;

Overwegende dat de bestreden handeling, die door de verwerende partij als stuk nr. 23 van het administratief dossier is ingediend, gedagtekend en ondertekend is; dat het feit dat de kopie die ter kennis is gebracht van de verzoekende partij niet gedagtekend of ondertekend is, de bestreden beslissing niet onregelmatig maakt; dat het derde middel niet gegrond is;

Overwegende dat de verzoekende partij in haar laatste memorie een nieuw middel, dat ze kenschetst als een middel van openbare orde, ontleent aan schending van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid van de artikelen 174, 175 en 176 ervan, van richtlijn 96/61/EG van de Raad van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging, inzonderheid van de artikelen 1, 2, 5, 12 en 13 ervan, van de algemene beginselen van het gemeenschapsrecht, inzonderheid van het evenredigheidsbeginsel en het beginsel van harmonieuze interpretatie, "voorzover de bestreden handeling toepassing geeft aan de ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen, waarbij op basis van de verplichtingen die in dat verband bij richtlijn 96/61/EG worden opgelegd, aan de exploitant van bestaande inrichtingen bijzonder stringente verplichtingen worden opgelegd inzake het in orde brengen van de exploitatievergunning(en) die hem vóór de inwerkingtreding van de voornoemde

ordonnantie is (zijn) afgegeven", terwijl, eerste onderdeel, "de verdergaande nationale beschermingsbepalingen die uitgevaardigd worden met toepassing van artikel 176 van het Verdrag, in overeenstemming moeten zijn met de algemene beginselen van het gemeenschapsrecht, waaronder het evenredigheidsbeginsel" en terwijl, tweede onderdeel, "zulke verdergaande beschermingsmaatregelen ter kennis van de Commissie moeten worden gebracht"; dat ze stelt dat dat middel de openbare orde raakt voorzover de voornoemde richtlijn onmiddellijke werking heeft in het interne recht, en de wezenlijke belangen van de gemeenschap raakt, namelijk de bescherming van het leefmilieu, alsook de grondrechten van de burgers, namelijk het recht op een gezonde omgeving;

Overwegende dat naar het voorbeeld van de verwerende partij moet worden vastgesteld dat dit staven van het van openbare orde zijn van het middel, in strijd is met de uiteenzetting van het middel zelf, waarin de verzoekende partij tegen de ordonnantie inbrengt dat ze stringenter is voor de exploitanten dan de richtlijn; dat het middel, dat niet van openbare orde is en niet steunt op enig nieuw gegeven opgedoken bij het lezen van het administratief dossier, te laat komt; dat het bijgevolg niet-ontvankelijk is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 723,53 euro, komen ten laste van de verzoekende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, op éénentwintig oktober tweeduizend vier door:

de Hr.	HANOTIAU,	kamervoorzitter,
Mevr.	GUFFENS,	staatsraad,
de Hr.	DAOUT,	staatsraad,
Mevr.	MALCORPS	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS

M. HANOTIAU

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.